

Національна академія наук України
Теріологічне товариство НАН України
Чорноморський біосферний заповідник

Novitates Theriologicae

*Інформаційний бюлетень Українського
теріологічного товариства НАН України
Pars 8, 2012*

Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців (матеріали XIX Теріологічної школи-семінару)

---

*Novitates
Theriologicae*

PARS 8, 2012

Інформаційний бюлетень Українського теріологічного товариства НАН України

**Теріофауна заповідних територій
та збереження ссавців**

(матеріали XIX Теріологічної школи-семінару)

Чорноморський біосферний
заповідник ■ 24-29.09.2012

XIX Теріологічна школа

Гола Пристань – 2012

УДК 599+502 (477)
ББК 28.693.36
Т-35

Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців: зб. наук. пр. / Упорядники: І. Загороднюк та З. Селюніна. – Гола Пристань: Українське теріологічне товариство, 2012. – 76 с. (Novitates Theriologicae. Pars 8).

Theriofauna of protected areas and mammal protection / Compiled by I. Zagorodniuk and Z. Selyunina. *Hola Prystan'*, Ukrainian Theriological Society, 2012. 76 pp. (Novitates Theriologicae. Pars 8).

ISBN 978-966-1510-81-3

Восьмий випуск Бюлетеню «Теріологічні новини» (Novitates Theriologicae) присвячено матеріалам XIX Міжнародної теріологічної школи-семінару, що проходила 24–29 вересня 2012 року в с. Залізний Порт (Херсонська обл.). У випуску вміщено головні документи школи (програма, звіт про роботу та резолюція), тези доповідей і круглих столів на школі-семінарі 2012 року та поточні повідомлення колег про підсумки нових теріологічних досліджень. Загалом представлено 62 інформаційних матеріали, упорядкованих у п'яти розділах. Випуск підготовлено за ініціативою Ради Теріологічної школи та ухвалено резолюцією XIX Теріологічної школи-семінару.

Упорядники – Ігор Загороднюк та Зоя Селюніна

Редколегія:

Л. І. Бахтіарова,
О. В. Годлевська,
А. І. Дулицький,
І. Г. Ємельянов (голова),
І. В. Загороднюк (науковий редактор),
О. І. Киселюк,
З. В. Селюніна (відповідальна за випуск),
В. М. Тищенко,
В. А. Токарський.

ISBN 978-966-1510-81-3

© Загороднюк І., 2012 (редагування, верстка)
© Українське теріологічне товариство НАН України, 2012
© Чорноморський біосферний заповідник НАН України, 2012

ЗМІСТ

Теріологічна школа-семинар «Роль заповідних територій у збереженні фауністичних комплексів» (передмова).....	6
--	---

Частина 1. Офіційні матеріали XIX Теріошколи

Загальна інформація про XIX Міжнародну теріологічну школу-семинар (2012).....	8
Програма міжнародної конференції «XIX Теріологічна школа-семинар» (2012)	9
Юрченко А. Чорноморському біосферному заповіднику 85 років (Вітальне слово учасникам XIX Теріошколи)	10
Загороднюк І. Базові поняття і терміни у галузі вивчення та охорони теріофауни на заповідних територіях та поза ними	11

Частина 2. Тези доповідей на XIX Теріошколі

Антонєць Н. В. Динаміка видового складу фауністичних комплексів дрібних ссавців Дніпровсько-Орільського заповідника	13
Бахтіарова Л. І. Еколого-освітня робота в Чорноморському біосферному заповіднику	14
Біатов А. П., Брусенцова Н. О. Досвід накопичення наукових даних, адаптованих для візуалізації у ГІС, на територіях природно-заповідного фонду	15
Брусенцова Н. О. Щодо вивченості фауністичних комплексів Національного природного парку «Слобожанський»	16
Годлевская Е. В. Контакт-центр по рукокрылым: результаты работы	17
Загороднюк І. Криптичне різноманіття ссавців заповідних територій України	18
Заїка С. Строкатка степова (<i>Lagurus lagurus</i>) на Луганщині	19
Зайцева-Анциферова Г. Ю., Затушевський А. Т., Лисачук Т. І. Вовчки на заповідних територіях Волинської області	20
Зізда Ю., Крон А., Маркович М. Огляд зимових знахідок кажанів-мігрантів у м. Ужгород	21
Зітенюк А., Зітенюк П. Природні комплекси та теріофауна НПП «Верховинський» ...	22
Кириченко В. Е. Современное распространение степной мышовки (<i>Sicista loriger</i>) в Николаевской области	23
Киселюк О. Фауністичні комплекси дрібних ссавців на території Карпатського НПП	24
Книга О. Урбанофауна міста Херсона	25
Коваль Н. П., Башта А.-Т. Раритетні види ссавців на території Ужанського національного природного парку	26

Коробченко М. Роль підземних гризунів-землеріїв у функціонуванні степових екосистем	27
Кусьнеж О. В., Домбровський В. Ч., Скирпан М. В. Знахідки <i>Barbastella barbastellus</i> та <i>Myotis brandtii</i> у Природному парку «Прип'ятський» (Білорусь)	28
Мерзликин И. Р. Млекопитающие в добыче домашнего кота (<i>Felis catus</i>)	29
Мудрак Т. О. Використання можливостей природно-заповідного фонду Херсонщини при організації дослідницької діяльності юннатів	30
Саварин А. А., Гасанов Н. А. Добавочные кости в черепе ежей (Erinaceidae): диагностический признак или проявление патогенеза?	31
Селюнина З. В. Природні комплекси Чорноморського біосферного заповідника	32
Сикорский И. А. Современное состояние фауны млекопитающих в Опуском природном заповеднике	33
Скубак Е. Распространение и численность крота европейского в НПП «Святые Горы»	34
Скубак Е. Встреча перевязки (<i>Vormela peregusna</i>) на севере Донецкой области	34
Стекленов Є. П., Смаголь В. О. Оцінка стану асканійської популяції сайгака (<i>Saiga tatarica</i>) за показниками розвитку рогів	35
Товпинець М. Мишівка південна (<i>Sicista loriger</i>) у Криму як індикатор незайманого степу	36
Токарский В. А., Волох А. М., Токарская Н. В. Возрождение популяции речного бобра (<i>Castor fiber</i> L.) на левобережной Украине	37
Хоєцький П. Використання кластерного аналізу в окресленні меж популяцій мисливських звірів	38
Шепітько В. Теріофауна перспективних для заповідання степових ділянок на півночі Луганщини	39
Шпак А. Детекторные учеты рукокрылых на территории Национального парка «Нарочанский»	40

Частина 3. Матеріали круглих столів на ХІХ Теріошколі

Бахтіарова Л. І. Вплив гідромеліоративного будівництва на природне середовище південних районів України	42
Годлевская Е. В. Зоо-популяризация – просто и необходимо	43
Загороднюк І. Дистанційна діагностика великорозмірних водних ссавців внутрішніх водойм України	44
Коробченко М. Можливості діагностики видів сліпаків за екстер'єрними ознаками ..	45
Лобков В. А. Особенности функционирования изолированных (островных) популяций млекопитающих	46
Москаленко Ю. О. Концептуальна модель таксономічного блоку реляційних баз даних, призначених для зберігання результатів обліків тварин	47
Товпинець М. Безпека досліджень при роботі в потенційних осередках зоонозів	48

Частина 4. Повідомлення від заочних учасників XIX Теріошколи

Боровик Є. Вплив пожежі на популяцію бабака в заповіднику «Стрільцівський степ»	50
Волох А. М. Динаміка чисельності кулана на півострові Бірючому (Азово-Сиваський НПП)	51
Гольдин П. Е. Перспективи охрани китообразных в заповедных акваториях Черного моря	52
Дулицкий А. О репрезентативности природоохранных территорий для сохранения биоразнообразия млекопитающих в Крыму	53
Евстафьев И. Горно-лесной Крым как резерват изолированных популяций млекопитающих	54
Зыков А. Е. О таксономическом статусе горных популяций кротов (Eulipotyphla: Talpidae, <i>Talpa</i>) из Украинских Карпат	55
Каштальян А. П., Спрингер А. М. Территориальное распределение <i>Myodes glareolus</i> и <i>Sylvaemus flavicollis</i> в припойменной дубраве Березинского заповедника ...	56
Овчаров А., Евстафьев И. Заповедные территории, как центры очаговости природно-очаговых экосистем	57
Парнікоза І. Ю., Борейко В. Є. Фосфід цинку – загроза для фауни України	58
Поліщук І. К. Стан популяцій «червонокнижних» видів ссавців у природному ядрі Біосферного заповідника «Асканія-Нова»	59
Ребров С. Знахідки нетопирів (<i>Pipistrellus</i>) на Луганщині у сховищах антропогенного походження	60
Сагайдак А. Хижі ссавці регіонального ландшафтного парку «Міжрічинський»	61
Тищенко В., Сагайдак А. До фауни кажанів РЛП «Міжрічинський»	62
Шейгас І. М. Особливості організації та ведення мисливського господарства за сучасних умов	63

Частина 5. Хроніка та інформація

Звіт про роботу XIX Теріологічної школи-семінару «Роль заповідних територій у збереженні фауністичних комплексів»	65
Резолюція XIX Теріологічної школи-семінару (24-29.09.2012 р.)	69
Список учасників XIX Теріологічної школи-семінару	71
Українському теріологічному товариству – 30 років	73
Види-символи та тематичні роки звірів в Україні	74
Інформація про випуски <i>Novitates Theriologicae</i>	75